VNG ALV 26 juni 2024

Stemadviezen verantwoording uitvoering moties eerdere ALV-en (agendapunt 11)

Onderwerp: Inburgering

Motie 1	"Een uitvoerbaar en betaalbaar inburgeringsstelsel, anders niet acceptabel voor gemeenten deel II" – Gemeenten Almere en Tilburg Draagt het bestuur op: • Zich te blijven inzetten voor een betaalbaar en uitvoerbaar inburgeringsstelsel voor gemeenten. • Ervoor te zorgen dat het Rijk zijn verantwoordelijkheid neemt om samen met de gemeenten de gesignaleerde knelpunten, ten aanzien van structurele passende financiën, sturingsmogelijkheden, (ICT)systemen, privacy en verantwoording, aan te pakken en op te lossen, anders wordt de regiefunctie voor gemeenten onuitvoerbaar. • Ervoor te zorgen dat gemeenten kunnen leren van (praktijk)ervaringen. Het inburgeringstraject is gebaat bij een adaptief systeem, dat qua wet- en regelgeving aan kan sluiten op nieuwe inzichten en ervaringen uit de praktijk.
Verantwoording	De uitvoerbaarheid en betaalbaarheid van het inburgeringsstelsel vraagt nog steeds inzet van de VNG. De VNG is hierover structureel in gesprek met het rijk. De motie ondersteunt die gesprekken en onderschrijft de Wet inburgering Wi) als adaptief en lerend stelsel. De eerdere afspraak dat de Wi2021 uitvoerbaar en betaalbaar moet zijn is herbevestigd in 'Bestuurlijke afspraken over de doorstroommigratie tussen de VNG, het Veiligheidsberaad, het IPO en het Rijk' op 26 augustus 2022. Hierin staat o.a. *"Gemeenten worden in staat gesteld alle inburgeraars passende ondersteuning te bieden en ontvangen daarvoor passende middelen."* In 2024 zal gestart worden met de opzet van het betaalbaarheidsonderzoek zodat gemeenten, volgens afspraak, vanaf 2026 structureel passende financiering ontvangen voor de uitvoering van de Wi2021. Ter overbrugging van die termijn, en vanwege de actuele situatie met hogere aantallen inburgeraars, heeft de VNG een financiële claim voor 2024, 2025 en 2026 neergelegd bij het ministerie van SZW. Dit komt afgerond neer op respectievelijk (afgerond) 60 miljoen, 100 miljoen en 100 miljoen euro. De berekening is gebaseerd op de stijging van de uitvoeringskosten vanwege het hogere aantal inburgeraars. Hierop is vooralsnog negatief gereageerd vanuit het Rijk. De VNG blijft zich inzetten voor passende middelen zodat gemeente alle inburgeraars passende ondersteuning kunnen bieden conform de Wi 2021.
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Amsterdam onderschrijft de claim van de VNG vanwege de hogere aantallen inburgeraars en heeft hier recent ook in G4 verband aandacht voor gevraagd. De rijksmiddelen voor de uitvoeringskosten groeien niet mee met de hogere instroom. De betaalbaarheid en daarmee uitvoerbaarheid van het nieuwe inburgeringsstelsel staat onder druk. Zonder een verhoging van de rijksbijdrage voor de uitvoering, kunnen gemeenten niet genoeg mensen aannemen, zullen er nog langere wachtlijsten ontstaan en is het onmogelijk voor gemeenten om aan hun wettelijke verplichting (tijdig aanbod) te voldoen. In het ergste geval zullen gemeenten genoodzaakt zijn om hun dienstverlening te versoberen.

Onderwerp: Omgevingswet

Motie 2	"Bijdrage structurele financiële middelen van het Rijk voor de uitvoering van de Omgevingswet" – Gemeente Hoeksche Waard De motie roept het bestuur op om: • Er bij het Rijk op aan te dringen structureel financiële middelen beschikbaar te stellen voor de extra benodigde ambtelijke capaciteit en de hogere

	inschalingskosten voor een adequate uitvoering van de taken die de Omgevingswet met zich meebrengt en waarmee gemeenten belast worden; • Vanaf 1 januari 2024 tot het moment dat structurele middelen beschikbaar komen, ter overbrugging, de incidentele middelen voor de implementatie van de Omgevingswet, ter compensatie van de extra benodigde capaciteit te verhogen.
Verantwoording	Reeds geruime tijd bepleit de VNG dat de extra kosten in het kader van de invoering van de Omgevingswet moeten worden gecompenseerd. De motie Hoeksche Waard geeft uitdrukking aan de zorgen die er bij gemeenten en VNG leven over de financiering van beheer en ontwikkeling van het stelsel en dekking van de kosten voor implementatie en uitvoering van de taken in het kader van de wet. Die zorgen en de strekking van de motie zijn en worden dan ook nadrukkelijk ingebracht in de gesprekken met het Rijk en de andere partners. Dit heeft voor de zomer van 2023 geleid tot helderheid over de daadwerkelijke uitkering van de toegezegde middelen voor de financiering van de invoeringsen transitiekosten van de Omgevingswet (de bekende CA-reeks). De middelen voor 2023 zijn via de decembercirculaire beschikbaar gesteld en de middelen voor 2024 en 2025 zijn in de begroting van het rijk opgenomen en zullen via de mei-circulaires beschikbaar worden gesteld. Daarnaast blijft de eerder gemaakte afspraak staan dat in de loop van de transitieperiode evaluatie zal plaatsvinden van de daadwerkelijke kosten en baten. Ten aanzien van de bijdragen voor beheer van het DSO zijn in de zomer van 2023 afspraken gemaakt. De meerjarenbegroting beheer zal voor de zomer beschikbaar komen, passend binnen de in het verleden gemaakte afspraken.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Een pleidooi voor structurele middelen voor de uitvoering van de Omgevingswet is in het belang van Amsterdam.

Onderwerp: Woonwagens

Motie 3	Geclusterde verantwoording over 2 moties: • “Verhogen NHG norm voor woonwagens en standplaatsen” – Gemeente Land van Cuijk (aangehouden motie) • “Starterslening voor woonwagenbewoners” – Gemeente Hoorn (afgedaan in Najaars ALV 2023) <u>Motie Land van Cuijk</u> Oproep aan bestuur: In contact te treden met de minister van BZK om de NHG-normen voor standplaatsen en woonwagens te verhogen en om samen te bevorderen dat financiële instellingen geen onnodige beperkingen opleggen aan de uitvoering van het landelijke woonwagen- en standplaatsenbeleid. <u>Motie Hoorn</u> Oproep aan het bestuur: In overleg te gaan met SVN om het product starterslening ook open te stellen voor woonwagens.
Verantwoording	Voor beide moties, zowel het verhogen van de NHG norm als voor de starterslening is het volgende van belang. Voor de woonwagen geldt dat deze juridisch expliciet omschreven is in wet- en regelgeving en daardoor kwalificeert als roerende zaak geschikt voor permanent verblijf en bewoning, maar géén registergoed is, waardoor er geen hypotheek en/of starterslening verleend wordt. In het verleden waren woonwagens gemakkelijk te verplaatsen of zelfs rijdend op wielen en is deze omschrijving in de wet verklaarbaar, de huidige generatie woonwagens is nauwelijks of bijna niet meer makkelijk te verplaatsen, heeft geen wielen meer en wordt dikwijls verankerd aan een fundering. Maar door de huidige wet- en regelgeving vindt er geen natrekking plaats als de standplaats in eigendom is en vormt het geheel (standplaats en woonwagen) gek genoeg géén registergoed.

	Hoewel een tiny-house meer overeenkomsten heeft met een woonwagen dan met een grondgebonden woning, wordt een tiny-house op eigen grond in de praktijk (door het notariaat) wel als een registergoed beschouwd, hierdoor is het vestigen van een hypotheekrecht op het geheel wel mogelijk. Een tiny-house is niet expliciet omschreven in wet- en regelgeving en daardoor vindt er wel natrekking plaats op het moment dat de woning op een fundament of grondplaat verankerd wordt. Gezien het hierboven geschetst verleden en vanwege het feit dat er in de wet de huidige definitiebepaling is omtrent de woonwagen, worden er nauwelijks hypotheken en géén startersleningen verstrekt voor de aankoop van een woonwagen. Dit is een belangrijke barrière voor het verstrekken van woningfinancieringen aan de woonwagenbewoner. Gebrek aan zekerheid voor banken en de noodzaak van grote aanpassingen van bancaire systemen voor een kleine doelgroep, maakt deze doelgroep niet aantrekkelijk. Dat maakt nu dat veel gemeenten in dat gat springen en leningen verstrekken, terwijl dat geen taak is van gemeenten. Voor een oplossing op korte termijn is daarom nu in overleg met gemeenten, SvN en ministerie BZK geopperd om: • Een juridische opinie van een gerenommeerd advocatenkantoor en/of in samenspraak met de KNB-beroepsorganisatie op te laten stellen, hoe met gebruikmaking van huidige wet en regelgeving er (net als bij de tiny-houses) toch een recht van hypotheek gevestigd kan worden op een standplaats met woonwagen. De opdracht hiertoe is inmiddels verstrekt aan een gerenommeerd advocatenkantoor • Voor wat betreft de verhoging van de hypotheeknorm en de waardebepaling van de woonwagens is de VNG in overleg met diverse partijen. In ieder geval is het streven om de verhoging van de hypotheek norm met indexering en waardebepaling per 2025 in te laten gaan.
Voorstel VNG	De motie “Verhogen NHG norm voor woonwagens en standplaatsen” aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Toelichting: De verantwoording maakt duidelijk dat er verschillende stappen gezet zijn, maar dat de resultaten waar de moties toe oproepen nog niet zijn bereikt. De verhoging van de NHG-norm per 2025 is een goed streven, belangrijk dat daartoe de juiste stappen worden gezet door nu de belemmeringen in wet- en regelgeving goed in kaart te brengen. Het stimuleren van eigenaarschap voor woonwagenbewoners via het breder beschikbaar stellen van de starterslening en investeren in verduurzaming ondersteunen het Amsterdams woonwagenbeleid.

Onderwerp: Financieel meerjarenperspectief gemeenten

Motie 4	“Herstel financiële verhouding met nieuwe regering” – Gemeente Enschede (ALV najaar 2023) Oproep aan het bestuur om: • Samen met de nieuwe regering werk te maken van het herstel van de financiële verhouding. Dit zodat de oeverloze strijd over geld kan stoppen en we aan de slag kunnen met de grote maatschappelijke opgaven waar we gezamenlijk voor staan • Hiervoor als voorwaarde bij de nieuwe regering neer te leggen dat de volledige korting op het gemeentefonds van structureel 3 miljard euro moet worden teruggedraaid • Als de nieuwe regering hiertoe onverhoopt niet overgaat zogenaamde "teruggeefgesprekken" te starten waarbij een nader te bepalen takenpakket dat gemeenten in medebewind voor het Rijk uitvoeren wordt teruggegeven aan het Rijk. Dit om daarmee het takenpakket voor gemeenten weer passend te laten zijn bij de beschikbare middelen in het gemeentefonds.

Verantwoording	Op 15 april jl. verscheen de Voorjaarsnota 2024 en 16 mei jl. verscheen het Hoofdlijnenakkoord van de formerende partijen. In de Extra ALV van 24 mei jl. hebben de leden daarop de resolutie “Nieuw kabinet, gebruik en borg de kracht van het lokaal bestuur” vastgesteld en twee nieuwe moties aangenomen. In afwachting van de uitwerking van het Hoofdlijnenakkoord door een nieuw kabinet, gaan wij hier in op de belangrijkste ontwikkelingen in de afgelopen periode en zullen wij u in de Najaars ALV van 29 november a.s. (of in een mogelijke eerdere Extra ALV) op basis van de actualiteit nader informeren. Ontwikkelingen in de afgelopen periode: • Begin maart gaven we een eerste begrotingsadvies als VNG over hoe gemeenten om kunnen gaan met de kortingen in het proces richting de meerjarenbegroting 2025-2028. Kern van het advies was om mogelijke bezuinigingen te inventariseren, maar nog niet in te boeken. Het motto was “prepare for the worst and hope for the best”. Ook is aangekondigd dat we een tweede deel van het advies geven na de meicirculaire • Begin maart was er een BOFv (bestuurlijk overleg financiële verhoudingen), waar is gesproken over de (toereikendheid) van de bbp-systematiek. Daarin zijn onze zorgen over de groei van de kosten voor Wmo door de komende vergrijzing onder de aandacht gebracht bij de fondsbeheerders. Afgesproken is, dit in het BOFv van april en juni verder te bespreken. • Begin april is er een reeks van BOFv’s geweest. Een deze intensieve reeks van gesprekken is de resolutie en deze motie altijd het uitgangspunt geweest. Het resultaat van de gesprekken is geland in de VJN van het rijk. Een deel van de punten zoals in de resolutie bepaald, zijn behaald zoals het schrappen van de oploop van de opschalingskorting, afspraken over passende indexering voor de Wmo en het aanpakken van de wildgroei aan specifieke uitkeringen (SPUKS). Helaas had dit alles ook een prijs: een incidentele korting van € 675 miljoen in 2025. Over de wijze waarop gemeenten dit moeten/kunnen worden meenemen in hun meerjarenbegroting worden momenteel afspraken gemaakt. • Aansluitend zijn veel gesprekken gevoerd met leden over de uitkomsten. • In de Extra ALV van 24 mei 2024 hebben de leden met de vaststelling van de resolutie “Nieuw kabinet, gebruik en borg de kracht van het lokaal bestuur” en het aannemen van twee moties (opnieuw) de koers bepaald richting de formatietafel en het rijk. Daarbij blijft ook de onderhavige motie Enschede “Herstel financiële verhouding met nieuwe regering” onverminderd van kracht • We zullen na de Extra ALV het tweede deel van ons begrotingsadvies naar buiten brengen • Op 18 juni is een volgend bestuurlijk overleg, waarin verdere uitwerking van de bekostiging en indexering van de Wmo ter bespreking ligt. Ambtelijke voorbereiding hierop is direct na verschijnen voorjaarsnota gestart • Op 26 juni voeren wij in de ALV opnieuw het gesprek op basis van de actuele situatie.
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Gemeenten staan vooralsnog voor grote uitdagingen op het punt van gemeentefinanciën. We zit nog een ravijn van rond 3 mld., met de nieuwe normeringssystematie obv BBP is de financiering voor infrastructuur/ groei van de stad en de WMO erg onzeker. Taken en middelen zijn vooralsnog niet in balans en daarmee ontbreekt het meerjarenperspectief van gemeenten.

Onderwerp: Gemeentefinanciën

Motie 5	“Ondersteuning VNG bij normenkader financiële rechtmatigheid” – Gemeente Leidschendam-Voorburg (ALV najaar 2023) Jaarlijks stelt iedere gemeente een normenkader vast. Dit is de basis van de rechtmatigheidscontrole. Deels gaat dit om landelijke wet- en regelgeving en deels over lokale verordeningen. Voor de landelijke wet- en regelgeving vraagt de indiener aan de VNG dit voortaan op te stellen. Dit zodat niet iedere gemeente dit hoeft te doen. Dit is uiteraard efficiënt.

Verantwoording	Het opstellen van een normenkader van landelijke wet- en regelgeving en jaarlijkse actualisatie van dit normenkader betreft nieuwe dienstverlenging van de VNG. De VNG is in overleg met betrokken stakeholders om te bespreken wat er nodig is om tot een normenkader van landelijke wet- en regelgeving te komen en om deze jaarlijks te actualiseren. De verwachting is dat er rond juni/juli 2024 een eerste aanzet voor een normenkader is. Het VNG bureau zal in het najaar 2024 een voorstel doen aan het VNG bestuur wat er nodig is om tot het normenkader te komen en een jaarlijkse actualisatie hiervan.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Het normenkader is in de maak.

Onderwerp: Zorg

Motie 6	"Duurzame bekostiging transformatie Integraal Zorgakkoord (IZA)" – Gemeente Zeist (ALV najaar 2023) Roept de VNG op er bij het huidige kabinet op aan te dringen om op korte termijn afspraken te maken met de gemeenten zodat duidelijk wordt dat de transformatie vanuit het IZA duurzaam bekostigd wordt.
Verantwoording	Gemeenten zijn in december 2022 onder voorwaarden akkoord gegaan met deelname aan het Integraal Zorgakkoord (IZA). De doelen van het IZA sluiten aan bij de beweging beschreven in De waarde van het sociaal domein, namelijk die van ziekte en zorg naar die van gezondheid en gedrag en – ondersteunend daaraan – die van individueel-professionele medische hulp naar collectieve en sociale ondersteuning vanuit gemeenten. Daarnaast moet met het IZA de groei op de zorguitgaven (Zvw) worden geremd. Onze instapvoorwaarden voor deelname waren duidelijk: we willen geen afschuiving van medisch naar sociaal, maar gezamenlijke verandering en daarmee ook structurele transformatie binnen het medisch domein. Randvoorwaardelijk voor dit alles is voldoende structurele financiële middelen. Er is simpelweg meer evenwicht nodig tussen zorg-gerelateerde en sociale investeringen. Gemeenten ontvangen voor deelname aan het IZA structureel 150 miljoen euro. Het IZA staat echter niet op zichzelf en om de beoogde transformatie op te kunnen vangen is tevens een oplossing nodig voor het 'ravijn 2026'. Hierover zijn we met het kabinet in gesprek. In de ALV van de VNG is afgesproken dat op de najaars-ALV in december 2024 opnieuw wordt gekeken naar de haalbaarheid en uitvoerbaarheid voor gemeenten van de afspraken in het IZA. Dit afgezet tegen de stand van zaken na twee jaar IZA en tegen de bij ondertekening gestelde instapvoorwaarden. Hierbij kijken we dus ook nadrukkelijk naar het perspectief op voldoende structurele middelen voor gemeenten.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Inhoudelijk gezien is de motie nog steeds actueel, maar akkoord met het procesvoorstel. Aandachtspunt blijft actueel omdat: Structurele en substantiële financiering voor de beweging naar de voorkant is noodzakelijk, dit is ook één van de belangrijkste aandachtspunten ten aanzien van het IZA vanuit Amsterdam: • De huidige financiering is allemaal incidenteel, terwijl de beoogde transformatie een structureel karakter heeft. Het remt gemeente om daarmee nu grote financiële risico's te nemen. • Waar met uitvoeringsorganisaties eigenlijk ook duurzaam gewerkt moet worden aan de beoogde transformatie, komen tijdelijke afspraken van de grond omdat middelen voor gemeenten ook incidenteel beschikbaar zijn. • De rol van het Sociaal domein is essentieel in beweging naar de voorkant, echter middelen zijn niet toereikend om beweging echt te maken. Gemeenten hebben al tekorten in het sociaal domein (houdbaarheid Wmo en taakstelling

	jeugdzorg) en moeten helpen om de toenemende zorgvraag in Zvw en Wlz te dempen. Met het hoofdlijnenakkoord lijkt de beweging van zorg(en) naar gezondheid verder financieel verder onder druk te komen: • Kijkend naar hoofdlijnenakkoord is er aandacht voor preventie, leefstijl en bewegen. • Dit is niet zichtbaar in de budgettaire bijlage. De focus lijkt op zorg (curatieve zorg) te liggen en niet op preventie. • Al deze maatregelen en de budgettaire bijlage bekijkend zien we dat de beweging van zorg(en) naar gezondheid onder druk komt te staan. De reden hiervoor is dat de intensivering in publieke gezondheid oplopend structureel verlaagd. Daarnaast worden de budgetten voor subsidies (incidentele middelen o.a. met SPUK GALA/IZA etc) op de begrotingen structureel verlaagd (met 10%). De SPUKs worden wel structureel toegevoegd aan het gemeentefonds. Overige aandachtspunten t.a.v. het IZA vanuit Amsterdam zijn: 1. De benodigde aanpassingen die vanuit het Rijk nodig zijn o.a. in de fysieke omgeving en t.a.v. domeinoverstijgende samenwerking, anders blijft het dweilen met de kraan open op lokaal niveau. 2. De mogelijkheid voor integraliteit en ontschotten van financiën (subsidiair aan bovenstaande – structurele en substantiële financiering) . 3. Verminder bureaucratie en administratieve lasten: ga van verantwoording en monitoring naar lef" is wat ons betreft ook een relevante voorwaarde.

Motie 7	"Voortgang invoeren inkomensafhankelijke eigen bijdrage" – Gemeente Bergeijk (ALV najaar 2023) Het abonnementstarief in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) blijft zorgen voor hogere uitgaven voor gemeenten. Dat maakt de invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo noodzakelijk. Daarbij is van belang dat er een samenhangende visie komt op de toekomst Wmo als onderdeel van het bredere zorgstelsel, inclusief een eigen bijdrage systematiek die daarbij past. De motie roept het bestuur op om: - Bij het Rijk te pleiten voor daadwerkelijke invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo per 1 januari 2026 en niet later.
Verantwoording	In de bestuurlijke overleggen met de staatssecretaris van VWS is in de afgelopen periode steeds benadrukt dat het wetsvoorstel per 2026 in moet gaan. Dit is ook zo meegeven in de schriftelijke bestuurlijke weging bij het wetsvoorstel, die de VNG aan de bewindspersoon van VWS in februari heeft verstuurd. Het kabinet deelt deze urgentie. Of het haalbaar blijkt zal ook afhangen van de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel tweede helft 2024. Er worden stappen gezet om als VNG met VWS en ook de andere betrokken partijen als SWN, Actiz, VGN, ZorgthuisNL en Clientorganisaties te gaan werken aan een Meerjarenagenda Wmo. Wat is er nodig en mogelijk om de Wmo 'toekomstbestendig' te maken? Deze Meerjarenagenda heeft raakvlakken met het houdbaarheidsonderzoek Wmo en zal ook afhankelijk zijn wat een nieuw kabinet van plan is te gaan doen met de Wet langdurige zorg in relatie tot de Wmo.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Wetsvoorstel is in openbare consultatie. Wel op blijven letten dat een nieuw kabinet het wetstraject voortzet.

Onderwerp: Hervormingsagenda Jeugd

Motie 8	"Richtlijn gezamenlijke inzet en financiering praktijk ondersteuner huisartsen Jeugd GGZ" – Gemeente Brummen en anderen De motie bevestigt het belang van de functie Praktijkondersteuner Huisartsen Jeugd en roept op om het gesprek aan te gaan met zorgverzekeraars om een richtlijn te maken, die duidelijkheid geeft over de financiering en verantwoordelijkheden van de POH Jeugd GGZ.
Verantwoording	De VNG is n.a.v. deze motie in gesprek gegaan met Zorgverzekeraars Nederland (ZN), VWS en het Zorginstituut om de mogelijkheden en het proces om te komen tot een richtlijn te verkennen. Uit dit overleg kwam naar voren dat een gedegen analyse van de aard en omvang van dit vraagstuk van belang is om te komen tot een effectieve en breed gedragen richtlijn. Daarom is deze vraag betrokken bij het startfoto-traject dat in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd door de VNG in Q1 2024 is uitgevoerd onder de leden. Zoals verwacht zij eind maart zijn de resultaten van deze startfoto opgeleverd. Daaruit blijkt dat ongeveer 20% van de gemeenten werkt met een 'mengvorm' van de POH qua taken en financiering. In een navolgend overleg hebben Zorgverzekeraars Nederland, het Zorginstituut, en het ministerie van VWS gereflecteerd op dit resultaat. VNG heeft daarin aangegeven het gerapporteerde resultaat te beoordelen als substantieel en op basis daarvan ZN verzocht, in ruggenspraak met de achterban en in lijn met de brede zorgplicht van zorgverzekeraars, een bijdrage te leveren aan de richtlijn die vanuit de onderhavige motie moet worden opgesteld. ZN heeft bevestigd aan dit verzoek gehoor te geven. Er is een vervolgoverleg gepland in de tweede helft van mei om te bezien welke aanknopingspunten deze consultatie oplevert voor de richtlijn. Hierbij wordt ook de Landelijke Huisartsen Vereniging betrokken als primaire belanghebbende bij deze ontwikkeling. Navolgend zal door de genoemde betrokken partijen worden verder gewerkt aan de richtlijn, waarbij de verbinding zal worden gelegd met de afspraak uit de Hervormingsagenda Jeugd om de Leidraad VNG-LHV te herijken t.a.v. dit thema.
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Met als aandachtspunt in de richtlijn ruimte te laten voor alternatieven vormen voor POH Jeugd GGZ. Waarbij de functie (kortdurende behandeling/zorgverlenen aan jongeren tussen 0-18 jaar met lichte psychische klachten en contact onderhouden met zorgnetwerk in wijk) op een andere manier georganiseerd kan worden, zoals bij lokale wijkteams. In Amsterdam werken wij het ouder en kindadviseurs en jeugdpsychologen als alternatief voor POH Jeugd ggz. Om contact te houden met de wijk doen huisartsen mee met de gebiedsknooppunten.

Onderwerp: Arbeidszaken

Motie 9	"Aan de slag met bestaanszekerheid voor medewerkers aan de basis" – Gemeenten Súdwest Fryslân en Losser (ALV najaar 2023) Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bieden van een beschutte werkplek, voor mensen die daarop aangewezen zijn. Zij vallen onder de Cao van de sector waar ze werkzaam zijn en als dat niet haalbaar is onder de Cao Aan de slag. De kosten voor arbeidsvoorwaarden zijn onvoldoende gedekt of slechts incidenteel gedekt. Daardoor is bestaanszekerheid voor deze mensen naar de toekomst toe niet gegarandeerd. Daarom wordt het bestuur verzocht: - Met de minister de verantwoordelijkheden en varianten scherp te krijgen - De uitkomst van de enquête -onder de leden- te gebruiken om tot een structurele en duurzame financiële oplossing te komen en hierbij steeds oog te houden voor de bredere groep kwetsbare mensen, dus breder dan enkel Beschut Werk.

Verantwoording	De motie ging over het afspreken van tussentijdse verbeteringen voor de cao Aan de slag. Die zijn afgesproken in de Cao Aan de slag 2024. De gesprekken met het Kabinet over toekomstige structurele financiering lopen nog. De kans dat er extra geld beschikbaar wordt gesteld voor arbeidsvoorwaarden is bijzonder klein. Huidige cao loopt aan het eind van het jaar af. Ter voorbereiding op een eventuele nieuwe cao worden gemeenten eerder geïnformeerd over de mogelijke inzet, door middel van een ledenraadpleging over de inzet (arbeidsvoorwaardennota).
Voorstel VNG	De motie als afgedaan te beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Als gemeenten de wettelijke opdracht hebben werk te organiseren voor groepen werkzoekenden (zoals op dit moment beschut werk), dan horen hier voldoende middelen bij om een basale cao te bekostigen. Hiervoor blijven we bij het Rijk aandacht vragen.

Onderwerp: Energie

Motie 10	"Oplossingen voor een overvol stroomnet" – Gemeenten Almere en Schagen (ALV najaar 2023) Oproep aan het bestuur om: • De problematiek rond de netwerkcongestie en de invloed hiervan op o.a. de woningbouw wederom onder de aandacht te brengen van de Tweede Kamer en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat; • De Eerste Kamer te voorzien van de benodigde context waarom de nieuwe Energiewet belangrijk is voor het welslagen van de energietransitie; • Daarbij het rijk op te roepen om de juridische sturingsmogelijkheden van provincies en gemeenten op netproblematiek en het inpassen van vraag en aanbod te verruimen; • Het rijk te vragen hierbij zo mogelijk gebruik te maken van de Crisis- en Herstel Wet, gericht op de versnelling van infrastructurele projecten; • Het rijk tevens te vragen om zich in te zetten op een versnelling van de investeringen in het energienet (o.a. Liander en Tennet) en zo nodig mee te investeren.
Verantwoording	De problematiek is in hoog tempo op alle agenda's gekomen. De afstemming hierover vindt zowel op nationaal niveau plaats via de sporen van het Landelijk Actie Programma als nu ook regionaal via de energyboards. Voor FGU provincies is de problematiek ronduit urgent. Voor woningbouw is de VNG ook aangeschoven bij overleggen hierover met Minister de Jonge, de problematiek in relatie tot woningbouw is iedereen helder. Via de energyboards wordt hierop nu ook beter afgestemd. Voor de energiewet heeft de VNG in nauwe samenwerking met G40 een stevige lobby opgezet om energiedelen mogelijk te maken en om het verbod van gemeenten op sturing op het energiesysteem (binnen kaders) op te heffen. We hopen in mei dat beide amendementen worden aangenomen. (zie position paper) Voor gemeenten en de VNG is extra capaciteit vrijgekomen (3 fte per NPRES regio) voor ondersteuning van de belangen van gemeenten in het PMIEK proces, energyboards, ruimtelijke inpassingsvragen en (als er dan nog capaciteit resteert) voor ontwikkeling energiehubs. Over energiehubs verwachten we ook een aparte brief met middelen. Hoewel de inspanningen niet minder zullen zijn komende maanden en jaren, is aan de acties uit deze motie opvolging gegeven.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan te beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	De aanpak van netcongestie is ook voor Amsterdam een belangrijk aandachtspunt. Inmiddels is de aanpak van netcongestie op alle bestuurlijke tafels prioriteit en is het ook zo aangeduid in het Hoofdlijnenakkoord (hoewel zonder financiële commitment). Structurele inzet vanuit de VNG op dit thema is daarom van belang en

	dat wordt in de verantwoording ook genoemd. De motie kunnen we daarmee afdoen maar de inzet vanuit de VNG blijft onverminderd nodig. N.b. In de verantwoording wordt gerefereerd aan de lobby op de Energiewet. Het amendement op energiedelen heeft geen meerderheid gekregen in de Kamer, er is wel een motie aangenomen voor een onderzoek naar mogelijkheden van energiedelen.

Onderwerp: Verpakkingen

Motie 11	"Afspraken Afvalfonds Verpakkingen" – Gemeente Losser (ALV najaar 2023) De indieners geven aan dat het de partijen tot op heden nog onvoldoende is gelukt om de afspraken vanuit de Ketenovereenkomst Verpakkingen verder te verbeteren en inhoud te geven. Verbetering van de afspraken is volgens hen nodig om te voorkomen dat gemeenten geconfronteerd (blijven) worden met kosten, die bijvoorbeeld voorvloeien uit calamiteiten bij sortering en (na)scheiding van verpakkingen. Ook melden diverse gemeenten dat de geldende vergoeding vanuit het Afvalfonds Verpakkingen niet altijd kostendekkend is en dat er bij afkeur geen vergoeding wordt uitgekeerd. Gezien het feit dat gemeenten bovendien behoefte hebben aan meer transparantie inzake de kostenonderzoeken, goed- en afkeur van verpakkingsstromen en een deugdelijke governance (waarin voorzien is in een regierol en onafhankelijke escalatiemogelijkheid vanuit het Rijk), wordt geconstateerd dat nu het moment is aangebroken om de huidige afspraken te herzien en de vigerende Ketenovereenkomst dus niet automatisch verlengd moet worden per 1 januari 2025. Oproep aan het bestuur: • Een verlenging van de huidige (herziene) Ketenovereenkomst of de nieuwe afspraken tijdig aan de leden voor te leggen via de (Najaars) ALV in 2024; • Zich in te zetten om in samenwerking met de vereniging van gemeentelijke afvalinzameling (NVRD) te komen tot nieuwe afspraken primair gericht op maximaal hergebruik/recycling van kunststof verpakkingsafval, duidelijker afspraken over afkeur cq vervuiling en transparantie rondom de totstandkoming van de kostenvergoedingen. • Een nieuw kabinet op te roepen een regierol te nemen ten bate van de maatschappelijke opgave waarin gemeenten en producenten beide een rol hebben.
Verantwoording	Om de motie uit te kunnen voeren, heeft het VNG bestuur geconcludeerd dat de huidige afspraken binnen de Ketenovereenkomst Verpakkingen niet verlengd kunnen worden per 1 januari 2025 en er toegewerkt zal worden naar nieuwe gedragen afspraken met Verpact. Hiervoor wordt de aankomende periode een traject in gang, waarbij het ministerie van I&W heeft aangegeven een faciliterende rol te spelen. Gemeenten zijn hierover geïnformeerd via de ledenbrief van 30 april jl.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan te beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Het is een stroef proces om met Verpact tot nieuwe gedragen afspraken te komen, waarbij gemeenten meer regie hebben op de samenwerking en ook het rijk verantwoordelijkheid pakt voor hun regierol. De onderdelen uit de motie worden uitgevoerd en de afhandeling sluit aan bij de behoefte van Amsterdam voor een brede coalitie met actieve rol van de VNG.

Onderwerp: Beleid

Motie 12	"Goed beleid = integraal beleid" – Gemeente Heemstede (ALV najaar 2023) Met de motie signaleert de indiener dat gemeenten met regelmaat geconfronteerd worden met rijksbeleid dat in de praktijk conflicteert. Dit bemoeilijkt de realisatie van grote opgaven waar de overheid voor staat en die zich niet door afzonderlijke beleidsvelden laten afbakenen. Dit vraagt om overheden die op alle niveaus samenwerken aan opgaven en zich daarbij bewust zijn van hoe beleid uitpakt in de praktijk en verschillende beleidsvelden elkaar hierbij raken.

	De motie roept het VNG bestuur op om bij het rijk aan te dringen op expliciete controle op integraliteit en uitvoerbaarheid van nieuwe en bestaande wetgeving en in onderhandelingen met het rijk tegenstrijdigheden en uitdagingen voor de uitwerking op decentraal niveau tijdig te signaleren en hier stevig op te adviseren. Ook roept de motie op om bij het nieuwe kabinet aan te dringen om één ministerie, bij voorkeur BZK, verantwoordelijk te maken om integraliteit van beleid en wetgeving te toetsen en te bewaken, bijvoorbeeld middels medeondertekening.
Verantwoording	Betere integraliteit en uitvoerbaarheid van beleid en goede interbestuurlijke verhoudingen zijn randvoorwaardelijk voor het realiseren van opgaven en daarom structureel onderdeel van de VNG-inzet en onze Verenigingsstrategie. Dit gebeurt steeds meer door middel van de Uitvoerbaarheidstoets Decentrale Overheden die het kabinet in 2023 heeft vastgesteld. Deze toets ondersteunt alle departementen om, in nauwe samenwerking met gemeenten, tot betere en beter uitvoerbare wet- en regelgeving te komen. Wij agenderen dit actief bij het rijk en werken hierin nauw samen met de leden om de gemeentelijke (uitvoerings)praktijk in te brengen. De VNG vraagt nog steeds aandacht voor medeondertekening door de minister van BZK bij nieuwe wetgeving of grote wijzigingen die medeoverheden raken. Ook onder de noemer Focus op Uitvoering werken we onder andere aan het verbeteren van uitvoerbaarheid van beleid. Onze Stand van de Uitvoering Gemeenten 2023 benoemt expliciet, vanuit de leefwereld van inwoners en de gemeentelijke uitvoering, de problematiek rondom wetgeving die in de praktijk conflicteert of slecht uitvoerbaar is. Dat beleid altijd tot stand moet komen vanuit de praktijk, inclusief een uitvoeringstoets door gemeenten en dat strijdigheid en complexiteit in bestaande regelgeving aangepakt moet worden zijn in dit kader relevante acties waar we opvolging aan geven. Dat doen we in contacten met individuele departementen, maar ook door samen te werken met het rijk in programma's als Vereenvoudiging Inkomensondersteuning voor mensen (VIM) en Werk aan Uitvoering (WaU) en daar de gemeentelijke praktijk in te brengen.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	In het Hoofdlijnenakkoord is afgesproken dat BZK een sturende rol krijgt om erop toe te zien dat integraliteit van beleid en uitvoerbaarheid beter geborgd zijn in wet en regelgeving. Desalniettemin, blijft dit een aandachtspunt voor gemeenten de komende jaren.

Nagekomen motie (ledenbrief 6 juni 2024)
Onderwerp: Hervormingsagenda Jeugd

Motie 13	"Ontschotting onderwijs, ondersteuning & zorg" – Gemeenten Zeist, Almere en anderen De motie markeert het belang dat de Hervormingsagenda zich mede richt op het versterken van de samenhang naar de andere leefdomeinen van jongeren en meer specifiek het onderwijs. Dat dient bij te dragen aan een meer preventieve, laagdrempelige groepsgerichte aanpak. Ontschotting in de financiering kan daaraan een belangrijke impuls geven. De motie roept op in de uitwerking van de Hervormingsagenda daarmee rekening te houden en te bevorderen dat ook de minister van OCW zich committeert aan de Hervormingsagenda en bijdraagt aan de versterking van de samenhang tussen jeugdhulp en onderwijs.
Verantwoording	Via de onderwijszorgtafel werkt de VNG op ambtelijk niveau met vertegenwoordigers van koepelorganisaties onderwijs/kinderopvang/jeugd/ welzijn, professionals, clientorganisaties en drie ministeries aan een betere landelijke verbinding tussen onderwijs, kinderopvang en zorg. Een sterke basis door krachtige samenwerking is daarbij het gedeelde uitgangspunt. Ook wordt de uitwerking van de brief aan de Tweede Kamer over "Zorg In Onderwijstijd" (zie pagina 8-11 uit deze brief) aan de onderwijszorgtafel besproken. Die brief gaat over ontschotting van budgetten in het speciaal onderwijs (te beginnen bij cluster 3 en 4 scholen).

	Over de bestuurlijke governance zijn we nog in gesprek met de ministeries. Aansluiting van de minister van OCW (en waar relevant de onderwijs & kinderopvangkoepels) bij het bestuurlijk overleg over de Hervormingsagenda jeugd is daarbij een van de opties. Inmiddels is de ambtelijke verbinding nu gelegd en geborgd. De VNG delegatie onderwijs en jeugd zal de (toekomstige) minister van OCW blijven vragen om deel te nemen aan het bestuurlijk overleg jeugd.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Niet instemmen
Toelichting	We vinden het belangrijk dat OCW bestuurlijk en ambtelijk eigenaarschap voor de HVA neemt. Dit is nu nog niet het geval. We zien nu in de uitwerking van de HVA nog steeds een groot gat tussen HVA en Onderwijs. In G4 lobby zetten we ook nog steeds in op dat onderwijs en HVA meer moeten integreren.